09/04/2023

Πατρών Χρυσόστομος: Από το σχοινί του Γρηγορίου του Ε’ στην αγχόνη του Παλληκαρίδη

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πατρών

Την Κυριακή των Βαίων, μέσα σε μια άκρως συγκινητική ατμόσφαιρα, στον Ιερό Ναό της Παντανάσσης Πατρών, ετελέσθη η Θεία Λειτουργία με την συμμετοχή πλήθους Λαού και με την παρουσία των Γορτυνίων και των Κυπρίων της πόλεως των Πατρών, οι οποίοι έχουν από ετών δυναμικούς συλλόγους στην πόλη του Πρωτοκλήτου.

Οι Γορτύνιοι γιόρτασαν τον ιερό και εθελόθυτο θύμα και σφάγιο, τον μάρτυρα της Ορθοδόξου Πίστεως της Πατρίδος, άγιον Γρηγόριον τον Ε’, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, τον εκ Δημητσάνης της Γορτυνίας, ο οποίος απηγχονίσθη, ανήμερα το Πάσχα, 10 Απριλίου 1821, και οι Κύπριοι εόρτασαν την απαρχή του αγώνος της Ε.Ο.Κ.Α. (1 Απριλίου 1955) και εμνημόνευσαν όλων εκείνων που αγωνίστηκαν για την Ελευθερία της Κύπρου και την ένωσή της με την Ελλάδα, με πρωτοπόρους τα νειάτα, που πλήρωσαν με το αίμα τους αυτήν τους την αγάπη για την Πατρίδα τους.

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, ο Σεβασμιώτατος ευλόγησε τους άρτους που προσέφεραν οι Γορτύνιοι των Πατρών και προέστη της Δοξολογίας για την Κύπρο, την οποία τελούν κατ’ έτος οι αδελφοί μας της Ενώσεως Κυπρίων Αχαίας.

Συμμετείχαν στον λαμπρό αυτό διπλό εορτασμό, ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ.

Ανδρέας Κατσανιώτης, ο Πρέσβυς της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ελλάδα κ. Κυριάκος Κενεβέζος, η Βουλευτής κα. Χριστίνα Αλεξοπούλου, οι Αντιπερειφερειάρχες κ. Χαράλαμπος Μπονάνος και κ. Ανδρέας Φίλιας, οι Αντιδήμαρχοι κ. Διονύσιος Πλέσσας και κα. Βίβιαν (Ακριβή) Σαμούρη, υποψήφιοι Βουλευτές, η Πρόεδρος των εν Πάτραις Γορτυνίων κα. Γεωργία Καραλή και το Διοικητικό Συμβούλιο και πολλά μέλη του Συλλόγου, ο Πρόεδρος της Ενώσεως Κυπρίων Αχαίας κ. Ευάγγελος Πολυβίου και πάρα πολλοί Κύπριοι των Πατρών και απόγονοι Κυπρίων, ο Πρόεδρος του Συλλόγου των εν Πάτραις Αρκάδων κ. Παναγιώτης Καρασπήλιος και Εκπρόσωποι άλλων Αρχών και Φορέων.

Ο Σεβασμιώτατος, σε μια ομιλία γεμάτη παλμό και συγκίνηση ανεφέρθη στη θυσία του Εθνοιερομάρτυρος Γρηγορίου του Ε’ και στις θυσίες των Κυπρίων μέσα από την ΕΟΚΑ για την ανεξαρτησία της Κύπρου και την ένωσή της με την Ελλάδα, το 1955.

Ο Σεβασμιώτατος, είπε μεταξύ των άλλων.

«Γονατίζομε μπροστά στη θυσία του Ιερομάρτυρος, Εθνάρχου Γρηγορίου του Ε’.

Μακαρίζομε τον πατέρα και διδάσκαλο του Γένους.

Υποκλινόμεθα ενώπιον της ιεράς Λάρνακος που κλείει εντός αυτής τα πάνσεπτα και χαριτόβρυτα Λείψανά του. Κατασπαζόμεθα αυτά τα Άγια Λείψανα. Τα ραίνομε με τα δάκρυα της ευγνωμοσύνης μας.

Ύμνους υφαίνομε για το τσοπανόπουλο της Δημητσάνας, που πότισε με το αίμα του το δένδρο της Ορθοδόξου Πίστεως και της Ελευθερίας της Πατρίδος μας.

Νοερώς παριστάμεθα στην υποδοχή του ιερού λειψάνου του Εθνομάρτυρος Πατριάρχου, στην Αθήνα το 1871 και πνευματικώς φτερουγίζομε στα αποκαλυπτήρια του Ανδριάντα του, στα προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενωτιζόμενοι τον Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, να του λέγη:

Πως μας θωρείς ακίνητος;. Που τρέχει ο λογισμός σου,

τα φτερωτά σου τα όνειρα;... Γιατί στο μέτωπό σου

Να μη φυτρώνουν, γέροντα, τόσαις χρυσαίς αχτίδαις

Όσες μας δίδη η όψη σου παρηγοριαίς και ελπίδαις;...

Τώρα σε βλέπει γίγαντα, πατέρα η θάλασσά σου.

Το λείψανό σου το φτωχό το ποδοπατημένο,

Τ’ ανάστησε η αγάπη μας και δες μαρμαρωμένο.

Θα στέκη ολόρθο, ακλόνητο και αιώνια θε να ζήση,

Να’ ναι φοβέρα αδιάκοπη, σ’ ανατολή και δύση».

Την αγχόνη του Γρηγορίου του Ε’ παρέλαβε το Ιούλιο του ιδίου έτους, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός, για να γράψη αργότερα ο ποιητής Βασίλης Μιχαηλίδης:

«Η Ρωμιοσύνη εν φυλή

συνότζιαιρη του κόσμου,

κανένας δεν ευρέθηκεν

για να την ιξιλείψη

κανένας , γιατί σκέπει τη

που τ άψη ο Θεός μου.

Η Ρωμιοσύνη εν να χαθή,

όντας ο κόσμος λείψει.»

Την αιματωμένη, ένδοξη και αγιασμένη σκυτάλη την παραλαμβάνουν οι ήρωες της Κύπρου, τα παιδιά της Ε.Ο.Κ.Α το 1955. Ο Αυξεντίου, ο Καραολής και οι άλλοι με το τελευταίο απαγχονισθέντα, τον Ευαγόρα Παλληκαρίδη, που με το στόμα και την καρδιά όλων ποιητικά και δοξαστικά θα τραγουδήση, καταγελώντας τον θάνατο:

«Θα πάρω μιάν ανηφοριά

Θα πάρω μονοπάτια

να βρω τα σκαλοπάτια

που παν στη λευτεριά.

Θ’ αφήσω αδέλφια συγγενείς

την μάνα τον πατέρα,

μες στα λαγκάδια πέρα,

και τις βουνοπλαγιές».

Απηγχονίσθη 14 Μαρτίου 1957, ετών 18…

Και κατέληξε ο Σεβασμιώτατος, με τους στίχους:

«Συ που σκοτώθης για το φως

σήκου να δης τον ήλιο,

ξύπνα να δης το αίμα σου,

πως έγινε βασίλειο».

Εν συνεχεία τον λόγον έλαβε ο Πρέσβυς της Κύπρου στην Ελλάδα κ. Κυριάκος Κενεβέζος, ο οποίος βαθειά συγκινημένος, ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο, για τα θερμά του λόγια, την Ένωση Κυπρίων Αχαίας και όλο τον Πατραικό Λαό για την αγάπη τους στην Κύπρο και ανεφέρθη στους ηρωικούς αγώνες και στις θυσίες των Κυπρίων για την ελευθερία της Κύπρου και ειδικά στις θυσίες των Παλληκαριών της ΕΟΚΑ που κρεμάστηκαν για την αγάπη τους στην αιματοβαμμένη και ένδοξη πατρίδα τους, Κύπρο.

Επίσης ανεφέρθη στο μέγιστο θέμα και πρόβλημα που απασχολεί δυστυχώς ακόμη την Ελληνικοτάτη μεγαλόνησο Κύπρο, τον Ελληνισμό όπου γης και όλο τον κόσμο, την τουρκική κατοχή δηλαδή και ευχήθηκε σύντομα να ελευθερωθή το κατεχόμενο μέρος της Κύπρου.

Ο Σεβασμιώτατος κλείνοντας, ευχαρίστησε τον κ. Πρέσβυ και ευχήθηκε σύντομα Πατρινοί και Κύπριοι να γιορτάσουν μαζί τον Απόστολο Ανδρέα, στο Μοναστήρι του στην ελεύθερη Καρπασία.

Ο ΘΝΟΜΑΡΤΥΣ
ΑΠΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο Ε΄
1746 - 1821